



บทที่ 1

บทนำ

## 1.1 ความเป็นมาของปัญหา

สภาพการดำเนินชีวิตของผู้คนในปัจจุบันนี้ ไม่ว่าจะในตัวเมือง หรือนอกเมือง มีความจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับการเดินทาง และการขนส่งอยู่เสมอ ในกรณีของนอกเมืองนั้น มักไม่ค่อยมีปัญหา แต่กรณีในตัวเมือง โดยเฉพาะเมืองขนาดใหญ่ ๆ อย่างกรุงเทพมหานครด้วยแล้ว เป็นเรื่องธรรมดา ที่ต้องเผชิญกับปัญหา เกี่ยวกับสภาพการจราจรติดขัด อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากมีปริมาณการเดินทางสูง แต่ขณะเดียวกันพื้นที่ที่เป็นถนน ซึ่งใช้ในการเดินทางมีอยู่น้อยไม่เหมาะสม นอกจากนั้น อัตราการเพิ่มของจำนวนประชากร และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมก็มีมาก ส่งผลให้มีการขยายตัวของเมือง ตลอดจนธุรกิจหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งการอพยพเข้ามาทำงานในเมืองของผู้คน ซึ่งเป็นผลกระทบต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ ยิ่งก่อให้เกิดปัญหาทางด้านการจราจร และการขนส่งเพิ่มมากขึ้นไปอีก การแก้ไขปัญหานี้จำเป็นต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ และถ้าจะให้ได้ผลดีแล้ว ต้องวางแผนในระยะยาว ซึ่งต้องพิจารณา ให้สอดคล้องกับสภาพการพัฒนาทางด้านอื่น ๆ ด้วย และนับว่า ต้องใช้ทรัพยากรมากพอสมควร งานทางด้านจราจรและการขนส่งนั้นมีความสำคัญมาก ดังจะเห็นได้ว่า ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ซึ่งอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2530 ถึง พ.ศ. 2534 นี้ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับโครงการลงทุน ทางด้านแผนงานการขนส่ง รวมทั้งการแก้ไขระบบการจราจร ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มากกว่าโครงการลงทุนในด้านอื่น ๆ เป็นอย่างมาก ซึ่งก็เนื่องมาจาก เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน และแต่ละโครงการก็ต้องใช้เงินในการลงทุนสูง และยังเป็นส่วนที่ก่อให้เกิดโครงข่ายบริการ ที่มีส่วนในการกำหนดทิศทาง ตลอดจนอัตราการเจริญเติบโตของเมืองด้วย นอกเหนือไปจากมาตรการทางด้านผังเมืองแล้ว การแก้ไขปัญหการจราจรบริเวณถนนรามคำแหงและพื้นที่ใกล้เคียง ก็เป็นส่วนหนึ่งของแผนงานนี้ ซึ่งได้มีการเร่งรัด เพื่อให้งานบางส่วนได้แล้วเสร็จ ภายในระยะเวลาตามแผนการลงทุนนี้ด้วย

ถนนรามคำแหงเป็นถนนสายหลักของกรุงเทพมหานคร ที่มีความสำคัญอย่างมาก ต่อการจราจรและการขนส่ง ในบริเวณพื้นที่ชานเมืองด้านตะวันออกที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในเขตพระโขนง เขตบางกะปิ และเขตห้วยขวาง รวมตลอดถึงการขยายตัวของที่อยู่อาศัย การพัฒนาสิ่งก่อสร้าง อาคาร และศูนย์การค้าขนาดใหญ่ บริเวณทั้ง 2 ฝั่งของถนน ส่งผลให้ปริมาณการจราจรในถนนรามคำแหง เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีปัญหาการจราจรติดขัดมาก ส่วนถนนสายรอง และซอย ซึ่งเชื่อมต่อระหว่างถนนรามคำแหง และถนนสายหลักเส้นอื่น ๆ เช่น ถนนลาดพร้าว ถนนรัชดาภิเษก ถนนพัฒนาการ และถนนศรีนครินทร์ นั้น ยังไม่พอเพียงที่จะช่วยระบายการจราจรจากถนนรามคำแหง ไปยังถนนสายหลักต่าง ๆ ดังกล่าว ทำให้เป็นระบบโครงข่ายที่เหมาะสมได้ นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีโครงการก่อสร้างสนามกีฬากลางเฉลิมพระเกียรติ ของการกีฬาแห่งประเทศไทย ขนาดความจุ 60,000 ที่นั่ง ในบริเวณสนามกีฬาหัวหมาก ซึ่งเมื่อสร้างแล้วเสร็จ จะยิ่งส่งผลให้สภาพการจราจรในถนนรามคำแหง มีความแออัดคับคั่งเพิ่มขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้อีกมาก โดยเฉพาะช่วงที่มีการแข่งขันกีฬานัดสำคัญ ๆ หรือมีการใช้สนามกีฬากลางเฉลิมพระเกียรติ นี้ อย่างเต็มที่ทั้ง 60,000 ที่นั่ง

อย่างไรก็ตาม จากสภาพการจราจรในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ไม่ว่าจะมีการสร้างสนามกีฬากลางเฉลิมพระเกียรติหรือไม่ก็ตาม ก็จำเป็นต้องมีการแก้ไขปัญหการจราจร บริเวณถนนรามคำแหง และพื้นที่ใกล้เคียง โดยเร่งด่วน เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายตัวของเมืองในปัจจุบัน และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเมืองในอนาคต

## 1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะและพฤติกรรมของการจราจร บริเวณถนนรามคำแหง และ พื้นที่ใกล้เคียง ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และนำไปใช้ในการคาดคะเน ถึงคุณลักษณะและพฤติกรรมของการจราจร ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
2. เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง ตลอดจนแก้ไขระบบการจราจร และการขนส่ง บริเวณถนนรามคำแหง และพื้นที่ใกล้เคียง ที่มีปัญหาการติดขัดอยู่ในปัจจุบัน และที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต ให้ลดน้อยลง หรือบรรเทาลง
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ ถึงคุณลักษณะและพฤติกรรม ของการจราจร และการขนส่ง ตลอดจนการพิจารณาวางแผนแก้ไขปัญหทางด้านการจราจร และการขนส่ง ในบริเวณอื่นต่อไป

### 1.3 ขอบเขตและแนวทางของการศึกษา

เนื่องจากเป็นการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับบริเวณถนนรามคำแหง และพื้นที่ใกล้เคียง โดยตรง ดังนั้น พื้นที่ที่ทำการศึกษานี้ จะเป็นพื้นที่ทางด้านตะวันออกของกรุงเทพมหานคร ค่อนไปทางตอนเหนือ ซึ่งเป็นบริเวณที่ล้อมรอบด้วยถนนลาดพร้าว ถนนศรีนครินทร์ ถนนพัฒนาการ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ และถนนรัชดาภิเษก ดังแสดงในรูปที่ 1.1

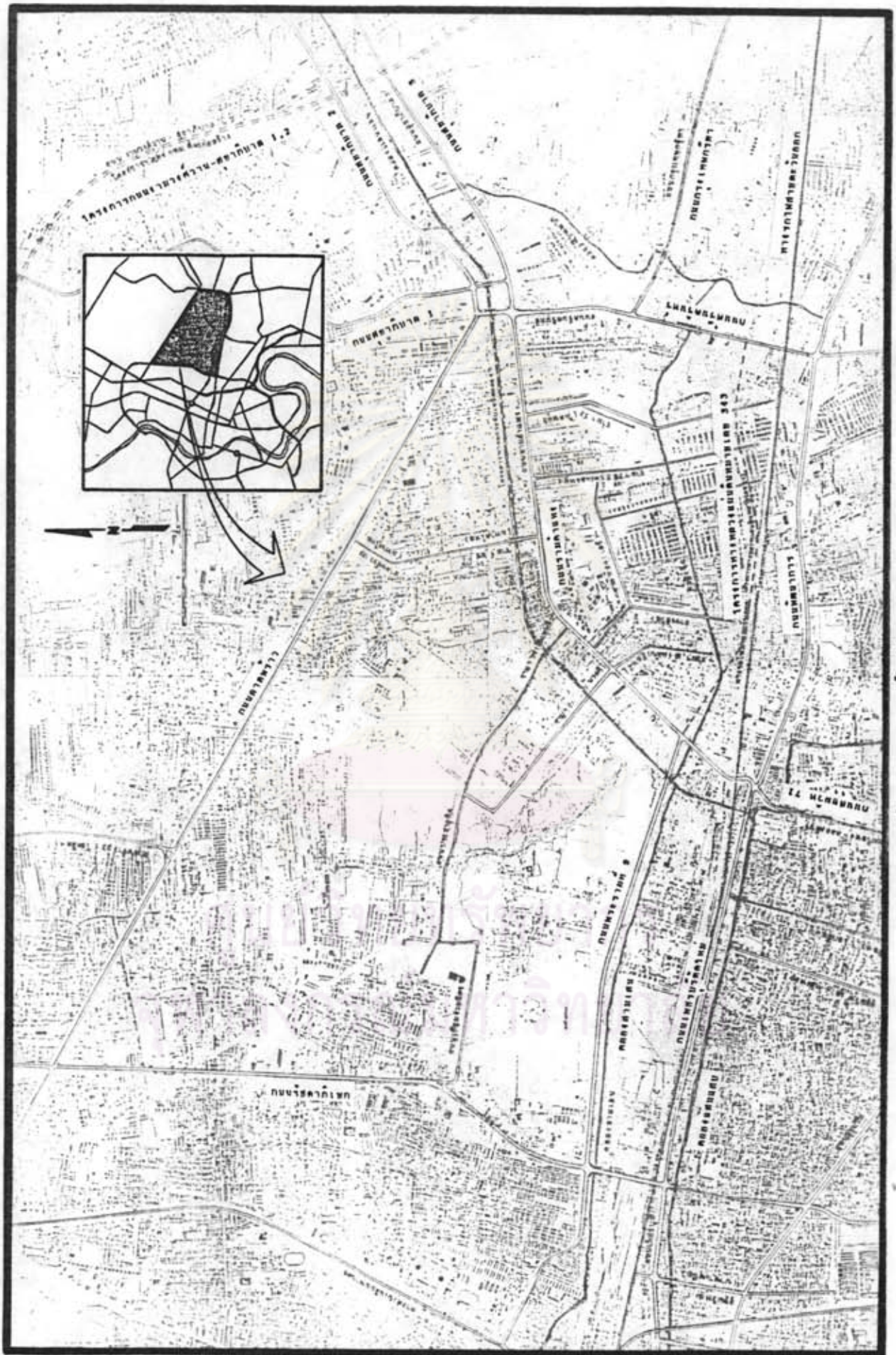
การศึกษานี้ จะมุ่งเน้นในด้านการสำรวจข้อมูลภาคสนาม ทางจราจร และการขนส่ง ในบริเวณพื้นที่ที่ทำการศึกษา ข้อมูลที่ทำการสำรวจประกอบด้วย

1. ปริมาณการจราจร
2. เวลาที่ใช้ในการเดินทางและความล่าช้า
3. คนเดินเท้า
4. การขนส่งสาธารณะ
5. การจอดรถ

แล้วนำข้อมูลเหล่านี้ ไปวิเคราะห์ถึงคุณลักษณะ และพฤติกรรมของการจราจร และการขนส่ง ในบริเวณดังกล่าวในปัจจุบัน ตลอดจนคาดคะเนถึงคุณลักษณะและพฤติกรรมในอนาคต เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนแก้ไขปัญหาการจราจร และการขนส่ง ที่เกิดขึ้นในบริเวณนั้น

### 1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. สามารถนำคุณลักษณะและพฤติกรรมของการจราจร ที่ได้จากการศึกษา ในครั้งนี้ ไปใช้งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้
2. เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง ตลอดจนการแก้ไขปัญหาระบบการจราจร และการขนส่ง ในบริเวณถนนรามคำแหง และพื้นที่ใกล้เคียง
3. เป็นแนวทางในการศึกษางานลักษณะเดียวกันนี้ ในบริเวณอื่น ๆ ต่อไป
4. สามารถเตรียมพร้อม ที่จะรับสถานการณ์ และ ปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ อย่างเหมาะสม ตลอดจนการหลีกเลี่ยงในสิ่งที่จะส่งผลกระทบต่อปัญหานี้เพิ่มมากขึ้น อีกด้วย



รูปที่ 1.1 บริเวณที่ทำการศึกษา